

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetiak.nl (klik dan op de tekst "Naar het IAK" in de linker kolom).

1. Wat is de aanleiding?

Met de Wet centrale eindtoets en leerling- en onderwijsvolgsysteem primair onderwijs) (Stb. 2014, 13) is de eindtoets verplicht geworden. Ook is het sinds deze wetswijziging mogelijk om als school, naast de door de overheid aangeboden Centrale Eindtoets, een andere door de Minister van Onderwijs goedgekeurde commerciële eindtoets te gebruiken. Het hierop gebaseerde Toetsbesluit PO beoogt voor alle goedgekeurde eindtoetsen te verzekeren dat de afname zorgvuldig en betrouwbaar plaatsvindt. Hoewel verschillende eindtoetsen zijn toegestaan mag deelname aan verschillende eindtoetsen niet tot verschillende toetsadviezen leiden. In de jaren na de wetswijziging is door verschillende gebeurtenissen de betrouwbaarheid en vergelijkbaarheid van de eindtoetsing onder druk komen te staan. Er bleken verschillen te bestaan tussen de normeringen van de verschillende eindtoetsen, zowel in de normering van de referentieniveaus als de normering voor de schooladviezen. Daarnaast is gebleken dat de eindtoetsaanbieders niet in staat waren tot normhandhaving over de jaren heen.

2. Wie zijn betrokken?

In het afstemmingsoverleg eindtoetsen spreekt OCW (op ambtelijk niveau) met de commerciële toetsaanbieders, het College voor Toetsing en Examen, Stichting Cito, de Inspectie van het Onderwijs, de PO-raad, de VO-raad, DUO, Ouders&Onderwijs en de Expertgroep Toetsen PO. Al deze partijen zijn bij de totstandkoming van de voorgestelde wijzigingen betrokken. In de periode tussen mei 2016 en februari 2017 zijn verschillende voorstellen besproken met deze partijen.

3. Wat is het probleem?

Sinds de Wet centrale eindtoets en leerling- en onderwijsvolgsysteem primair onderwijs van kracht is geworden en de eindtoets verplicht is geworden en meerdere eindtoetsaanbieders zijn toegestaan, zijn er zorgen gerezen over de mate van betrouwbaarheid en vergelijkbaarheid van de verschillende eindtoetsen.

4. Wat is het doel?

Het doel van deze aanpassingen is ervoor zorgen dat het doel van het Toetsbesluit PO (het verzekeren van een zorgvuldige en betrouwbare afname van eindtoetsing) gegarandeerd blijft. Wanneer dit gebeurt worden ook de doelen van de eindtoets zelf beter geborgd: het zijn van het tweede, objectieve gegeven bij de overdracht van het primair naar het voortgezet onderwijs en het zijn van een aangrijpingspunt bij het beoordelen van de leerresultaten van scholen.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Het algehele doel van het Toetsbesluit PO dat de overheid in het oog dient te houden is het verzekeren van een zorgvuldige, eerlijke en betrouwbare afname van eindtoetsing. Het is de taak van de overheid om de kwaliteit van de eindtoets te waarborgen. De overheid hecht er aan dat er verschillende eindtoetsen zijn, zodat scholen hierin keuzevrijheid hebben, maar dat het niet voor een school of leerling uit mag maken welke eindtoets wordt gemaakt. Om deze doelstelling te verwezenlijken is overheidsinterventie gerechtvaardigd.

6. Wat is het beste instrument?

Wetgeving is het geëigende instrument. Het Toetsbesluit PO creëert de waarborgen voor vergelijkbaarheid van de eindtoetsen. Deze waarborgen blijken nog niet voldoende te zijn en dienen daarom te worden aangescherpt zodat:

- de adviescategorieën voor vervolgonderwijs van de eindtoetsen gelijk zijn;
- alle eindtoetsen een vastgesteld anker bevatten; en
- het anker over de jaren heen vergelijkbaar wordt door een deel van het anker jaarlijks te herhalen.

Ook verandert het moment van aanmelding van 1 januari in 31 januari.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Indien deze aanpassingen worden doorgevoerd wordt het doel van het Toetsbesluit PO bestendig. Hiermee wordt geborgd dat de afname van eindtoetsing zorgvuldig en betrouwbaar wordt voltrokken. Ook de doelen van de eindtoets zullen worden geborgd. Hierbij is steun te verwachten van scholen, eindtoetsaanbieders, de Inspectie van het Onderwijs, de PO-raad en de Expertgroep Toetsen PO.

Het opnemen van het anker levert toetsaanbieders extra regeldruk op. Om hieraan tegemoet te komen heeft OCW alle toetsaanbieders een eenmalige subsidie gegeven. De gevolgen voor toetsaanbieders wat betreft het wijzigingen van de adviescategorieën zijn afhankelijk van of, en zo ja in hoeverre, het nieuwe model van het oude model van de betreffende toetsaanbieder afwijkt.

De aanpassingen zullen voor scholen en de overheid niet tot extra druk of werk leiden.